

Thais - gréc. Θαῖς/Thaïs; slávna grécka *hetéra*, ktorá žila v dobe *Alexandra Veľkého* a sprevádzala ho na jeho dobyvateľskej ceste; je najviac známa z podnecovanie spálenia *Persepolis*; v tej dobe bola milenkou Ptolemaia I. Sotera, jedného z generálov Alexandra; grécky dramatik Athenaeus (koniec 2.st.-zač.3.st.) píše, že bola tiež milenkou Alexandra; bola vraj veľmi vtipná a zábavná; po Alexandrovej smrti si ju vzal Ptolemaios a mal s ňou tri deti;

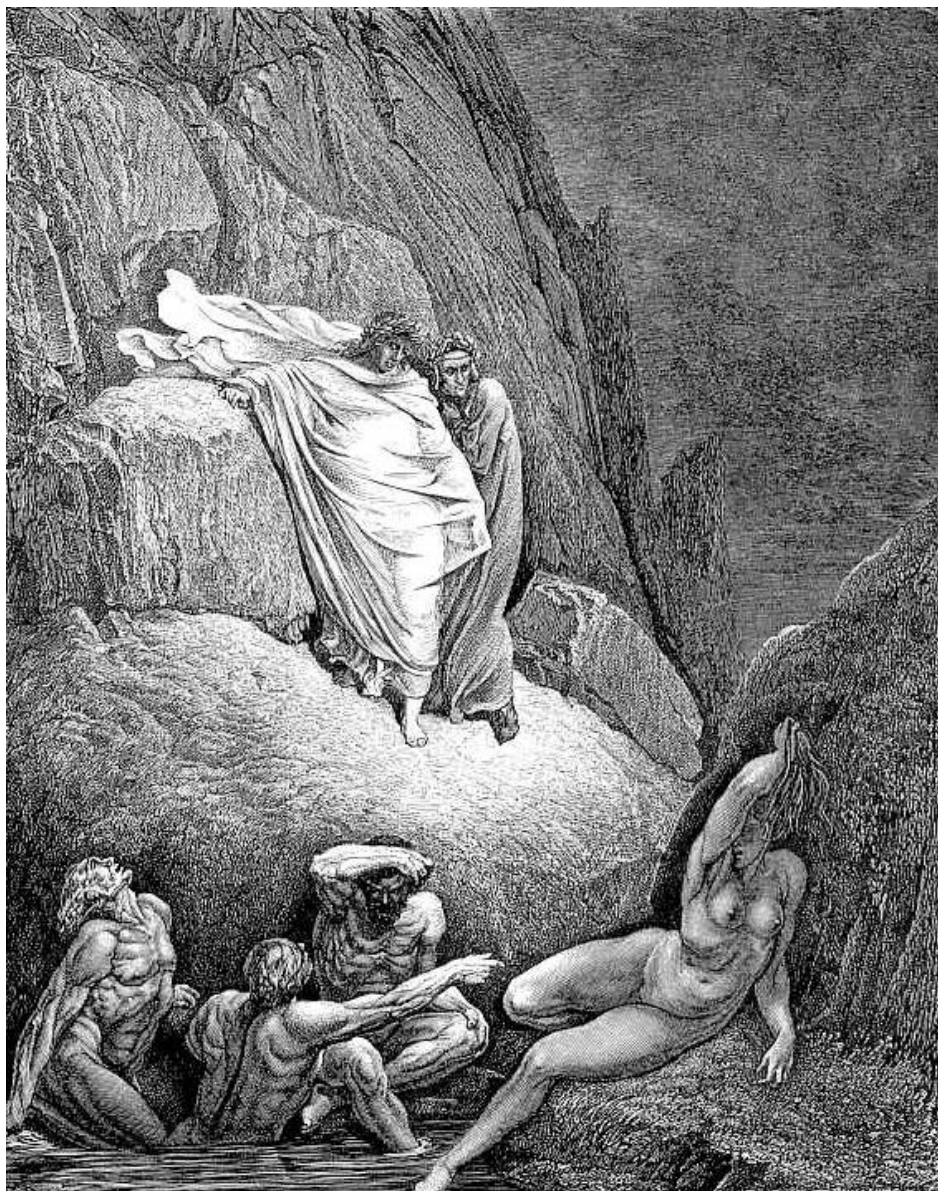
L. Carracci: Alexander a Thais zapalujú Persepolis (pero a hnedý atrament, 1592)

J. Reynolds: Thais podnecuje zničenie Persepole (1781)

G. Simoni: Thais vyzýva Alexandra Veľkého, aby zapálil palác Persepolis (19.st.)

G. Doré: Thais (Božská komédia, Inferno, 19.st.)

sv. **Thaisia/Thaïsia/Thais** - (†okolo roku 340); egyptská kajúcnica, svoju mladosť prežila ako prostitútka pod vplyvom nebanej matky; podľa legendy Thais bola verejnou hriešnicou, ktorú obrátil na vieru pustovník sv. Paphnutius, ktorý sa o nej dopyčul; rozhodol sa s pomocou Božou ju zachrániť; preobliekol sa do obyčajných šiat, vzal zlatku a išiel do mesta; našiel Thaïsia a dal jej mincu; Thaïsia si myslela, že ten muž dal jej zlatku so zlým úmyslom; Paphnutius ju odviezol preč do svojej izby, potom k nej prehovoril a odsúdil jej hriešny život a vyzýval ju na pokánie; Thaïsina duša a svedomie boli prebudiné a ona sa kajala v slzách; rozdávala všetky svoje veci potrebným a išla do kláštora v blízkosti Paphnutiovej pustovne; zostala tam žiť asi tri roky zavretá v *celle* len o chlebe a vode; tesne pred svojou smrťou Paphnutius ju navštívil a prinútil ju opustiť celu; Taisia však rýchlo ochorela o dva týždne zomrela očistená *pustovníkom*; pozri *kresťanskí svätci*

<http://www.fatheralexander.org/booklets/english/saints/thaisia.htm>

<https://www.google.sk/search?q=saint+thaisia&espv=2&biw=1844&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CDAQsARqFQoTCLji1M6s5McCFUy2FAoduGwAAA>

Ch.-A. Coypel: Svätá Thais vo svojej cele (18.st.)

Thajsko - oficiálny názov ราชอาณาจักรไทย/Ratcha Anachak Thai – „Thajské kráľovstvo“; v skratke: Prathet Thai alebo Muang Thai; nazývané aj Siam; pozri *thajské umenie*; *Khrut*, *abhaja*, *abhaja-mudra*

thajské umenie - pozri *khmersky úsmev*

Thalasius - Talasius

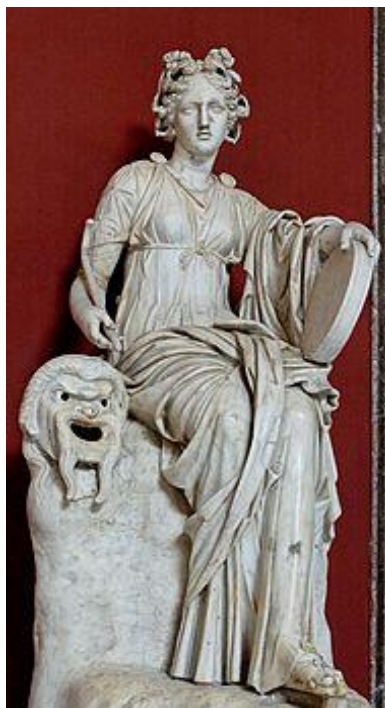
Thália/Tália - gréc. Θάλεια/Thaleia - „Kvitnúca“; lat. Thaleia alebo Thalea

1.*Múza* komédie, zobrazovaná s komickou *maskou* na tvári, *brečtanovým* vencom a zakrivenou *pastierskou palicou*; porovnaj *Terpsichoré*; pozri *atribúty*, *symboly a alegórie*

2.v *gréckej mytológii* jedna z troch *Charitiiek*; pozri *Aglaia*, *Euforsyne*; *Múzy*

Zamarovský: Thaleia bola jednou z dvoch dcér boha *Dia*; bola dcérou bohyne *Mnemosyne* a *Múzou* komédie; druhú *Diovi* porodila *Okeanida Euronyme* a bola jednou z *Charitiiek*

www: v *gréckej mytológii* bola Thaleia dcéra najvyššieho boha *Dia* a bohyne pamäte *Mnemosyné*; bohyňa veselého básnictva, *komédie* a pastierskych spevov; jej tri najlepšie staroveké sochy (rímskej kópie gréckych originálov zo 4.-3.st.pr.Kr.) sa nachádzajú vo *Vatikánskom múzeu*, v *Národnom múzeu* v Neapole a v parížskom *Louvri*

Thália (rímska socha)

Thália (antická socha)

J. M. Nattier: Thália (18.st.)

Ch.-A. Coypel: Mal'ba vyháňa Tháliu (18.st.)

Thalló/Tallo - v gréckej mytológii bohyňa kvetu; jedna z Hór; pozri *Auxó*, *Karpó* alebo *Eunomiá*, *Diké*, *Eiréné*

Zamarovský: dcéra *Dia* a *Titánky* *Temis*; jedna z Hór; bola bohyňou leta, prípadne jari a kvetov

Than Mór - (†1899); maďarský maliar; pracoval v realistickom a preimpresionistickom štýle; jeho námetmi boli väčšinou historické udalosti a portréty, ale tiež mytologické alebo fantastické témy; pozri *maďarskí maliari*, *R. Fila*

https://en.wikipedia.org/wiki/M%C3%B3r_Than

<https://www.google.sk/search?q=M%C3%B3r+Than&espy=2&biw=1853&bih=995&tbm=isch&bo=u&source=univ&sa=X&ved=0CCEQsARqFQoTCIKaqrrlmskCFcgXLAodVoAH-A&dpr=1>

Thanatos/Tanatos - v gréckej mytológii jeden z podsvetných bohov, boh smrti; syn bohyne noci *Nyx* a boha večnej tmy *Ereba*; jeho súrodencami boli *Hemera* a *Aiter* a *Cháron*; jeho náprotivkom v rímskej mytológii bola bohyňa smrti *Mors*; pozri *Hádes*, *Alkésis*; *podsvetie*; *podsvetní bohovia*, *pochodeň/fakľa*

Zamarovský: boh smrti a sama smrť, syn *Nykte* a *Tartara* alebo podľa inej verzie *Ereba*; mal srdce zo železa, čierne chladné krídla a nepoznal súcit ani zľutovanie; vzbudzoval hrôzu nielen medzi smrteľníkmi, ale aj nesmrteľnými bohmi; Thanatos mal iba výkonnú moc, ale nie rozhodovaciú; deň smrti určil každému *osud* a Thanatos si ho len presne evidoval (pozri *Parky*); keď tento deň nastal, prišiel Thanatos, vzal dušu človeka, doniesol ju do podsvetia a odovzdal *Hádesovi* (porovnaj v egyptskej mytológii *sieň oboch právd*, *váženie srdca*); iba raz sa podarilo, a to i len dočasne, vyhrať nad Thanatom: *Heklakles* mu vyrval dušu *Alkestes* a raz sa mu vyšmykol korintský kráľ *Sizyfos*; so svojím bratom *Hypnom* preniesol do ríše mŕtvych lykijského hrdinu *Sarpédona*, ktorý padol pod hradbami Tróje; grécki umelci Thanata zobrazovali ako mladého muža

s čiernymi krídlami a so zhasenou alebo vyhasínajúcou fakľou; najčastejšie zobrazovaný s jeho bratom *Hypnom*, bohom spánku; zobrazovaný najmä na náhrobných reliéfoch a vázach; porovnaj v stredovekej mytológii *anjel smrti*

www: Thanatos odnášal mŕtvych, ktorí zomreli prirodzenou smrťou, zatiaľ čo jeho sestry *Kéry* odnášali tých, ktorí zomreli násilnou smrťou

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Thanatos>

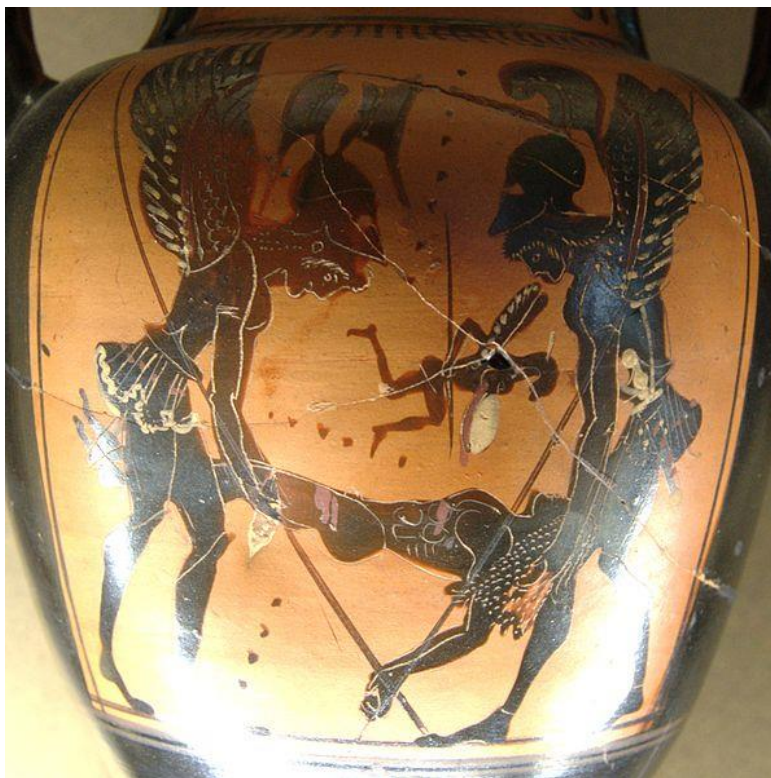
Eufroniov kratér: Thanatos, Hypnos a Hermes Psychopompos s mŕtvym Sarpedontom (Pionierska skupina, červeno figúrový kratér, 515 pr.Kr.)

Maliar Thanatos: Hypnos a Thanatos odnášajú telo Sarpedonta z bojiska Troje (technika na bielom pozadí, lekythos, 440 pr.Kr.)

Thanatos (chrám Artemis v Efeze, 325–300 pr.Kr.)

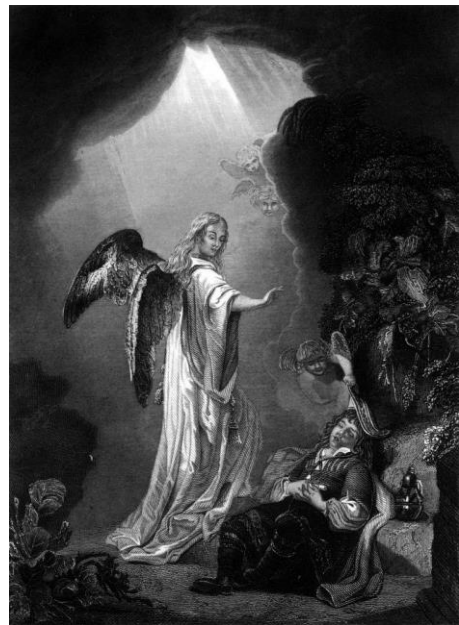
Thanatos a Hypnos odnášajú mŕtveho Sarpedonta (antická keramika)

O. Redon (?): Thanatos a Hypnos

Autor nezistený: Thanatos a Hypnos

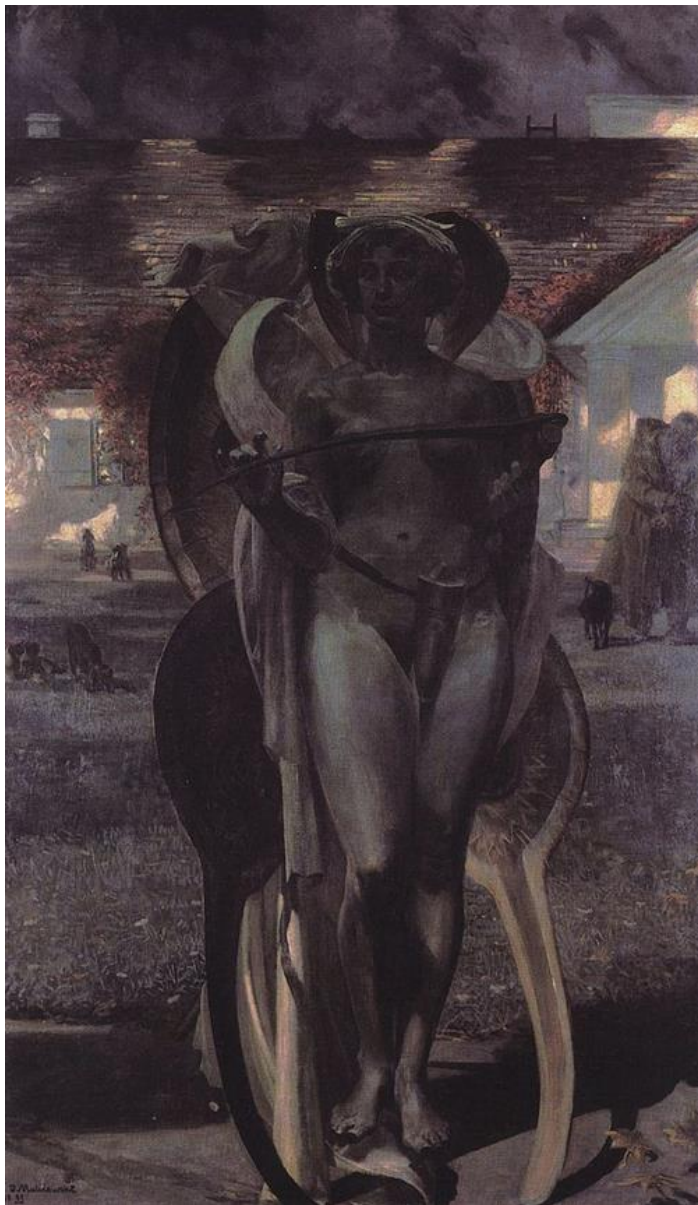
Autor nezistený: Thanatos a Hypnos
Autor nezistený: Thanatos

J. Malczewski: Thanatos (1898)

J. Malczewski: Thnatos (1898-1899)

J. Malczewski: Thnatos (1899)

A. von der Mark podľa J. G. Schadowa: Thanatos

B. Thorvaldsen: Thanatos (náhrobok)

J. W. Waterhouse: Thanatos a Hypnos

M. Garcia Vega: Thanatos

thang - obrazy sexuálnych pozícií a niektorých náboženských *rituálov*, ktoré museli predchádzať telesnej akcii; pozri *Lama Drukpa Kuenlay*; erotika/sex

thangka - tiež tangka, thank alebo tanka (nepál. výslovnosť: t^h anka); tibet. ཐང་ཀླུ་ ; nepal Bhasa: पौभा

www: thangka je maľba na *hodváb* s *výšivkou*; zvyčajne zobrazuje budhistických bohov alebo *mandalu*; thankga nie je plochá ako *olejomal'ba* alebo maľba *akrylom*, ale tvorí ju panel, ktorý je pomaľovaný alebo vyšívaný a nad ktorým je pripevnené plátno, zvyčajne hodvábne; všeobecne platí, že thangky posledný veľmi dlho zachovávajú svoj lesk, ale pre svoju citlivú povahu musia byť udržiavané v suchu, aby vlhkosť neovplyvnila kvalitu hodvábu; thangy slúžili ako dôležitá učebná pomôcka zobrazujúca život *Budhu*, rôznych vplyvných *lámov* a iné božstvá a *bódhisattvu*; správne vytvorená thangka má niekoľko rôznych funkcií: 1. poučnú; 2. zbožné obrazy pôsobia počas rituálu ako médiá, ktoré sprostredkovávajú prosby a modlitby s božstvom; 3. meditačný nástroj vedúci k osvieteniu; tibetské tangky a maliarske umenie všeobecne bolo ovplyvnené čínskou maľbou; dejiny tangky začínajú v 11.st. a sú spojené s menom nepálskej princeznej Bhrikuti, dcéry kráľa Lichchavi, ktorá maľby priviezla tibetskému panovníkovi; v tom čase budhistickí a hinduistickí umelci začínali robiť ilustrácie božstiev a prírodných scenérií; tibetský a čínsky vplyv na nepálskych prácach je evidentný; pozri *Párvatí*, *Himálaje*, *Avalókitéšvara*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Thangka>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Thangka>

<https://www.google.sk/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=thangka%20painting>

Hora Meru obklopená všetkými vesmíry (bhútánska thanga)

Hayagriva vo svätožiare z plameňov a dymu (tibetská thanga)

tharandus, tarandrus - parandrus

Tharmas - v básnickom diele W. Blakea prvotný človek, spojený s *Enion*, Matkou Zem

-v osobnej mytológii W. Blakea (pozri *Kniha Urizen*) jeden zo štyroch Zoas, ktorí boli vytvorení pri Albione rozdelením pravekého človeka na štyri časti; Tharmas zastupuje pocit a jeho ženským náprotivkom je *Enion*, ktorý zastupuje sexuálne nutkanie; to je napojené na *Boha Otca* ako aspekt kresťanskej *Trojice* a je stvoriteľom Los; Tharmas je väčšinou pokojný a uteká po väčšinu jeho bojov s Urizenom; je predstavovaný v rôznych podobách od mladosti s krídlami po starého fúzatého muža

<https://en.wikipedia.org/wiki/Tharmas>

that - laoské obdoby *stúp*; pozri *chrám laoský*

Chrám Pha That Luang vo Vientiane

Thaumas/Taumas/Taumant - gréc. Θαῦμας/Thaumas – „Div, Zázrak“

1. v *gréckej mytológii* syn boha *Pontosa* a *Gaie*, boh prírodných úkazov na mori; ľudom sa ukazoval v celej kráse a nebolo nikoho, kto by netúžil ho raz uvidieť; jeho manželkou bola *Okeanovna Élektra* alebo *Ozomene*, s ktorou mal ohavné dcéry *Harpie*, ale aj krásnu *Iris*, bohyňu *dúhy* a posolkyňu bohov; pozri *bohovia vodní, morskí, riečni, dažďa, rosy*
2. jeden z *kentaurov*

www: zvrhol boha morí *Poseidona* a sám sa stal bohom morí; bol zosobnením všetkých podivuhodných javov, morských aj nebeských, ktoré vystupovali z mora; v celej jeho kráse ho nepoznali iba tam, kde vietor nemohol zaniest vôňu mora; tým bolo najmä vnútrozemie severských krajín; jeho dcéry *Harpie* boli pôvodne krásnymi bohyňami búrok, ale postupom času sa začali meniť na hnusné pomstiteľky, predovšetkým zločincov

Thayer Handerson Abbott - *A. Handerson Thayer*